

اقایم بومی در شعر معاصر هرمزگان

(بررسی تطبیقی در انتقال و آفتاب در شعر کلاسیک معاصر هرمزگان)

پژوهش و نگارش:

محبوبه اسماعیلی

(دبیر هنرستان حضرت ام سلمه (س) و دبیرستان بهار حسن میناب)

(این کتاب در راستای طرح تعالی چاپ شده است)

سرشناسه: اسماعیلی، محبوبه، ۱۳۶۰-

عنوان و نام پدیدآور: اقلیم بومی در شعر معاصر هرمزگان: بررسی جایگاه دریا، نخل و آفتاب در شعر کلاسیک معاصر هرمزگان/ پژوهش و نگارش محبوبه اسماعیلی/ ویراستار سهراب سعیدی.

مشخصات نشر: قم: انتشارات اسماعیلیان، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۶۳ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س. م.

کد: ۱۰۰۰ ریال، ۲-۸۴-۶۳۹۷-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه: ص [۱۶۰] - ۱۶۳.

موضوع: دیگرو: بررسی جایگاه دریا، نخل و آفتاب در شعر کلاسیک معاصر هرمزگان.

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها

موضوع: Persian poetry -- Collections -- 20th century

موضوع: شعر فارسی - ایران - هرمزگان - مجموعه‌ها

موضوع: Persian poetry -- Iran -- Hormuzgan -- Collections

موضوع: اقلیم‌شناسی ادبیات

موضوع: Climatology in literature

موضوع: شعر فارسی - ایران - هرمزگان - تاریخ و نقد

موضوع: Persian poetry -- Iran -- Hormuzgan -- History and criticism

موضوع: طبیعت‌گرایی در ادبیات

موضوع: Naturalism in literature

رده‌بندی کنگره: PIR-۱۳۹۶۴۱۹۰ تلفظ ۵/۵

رده‌بندی دیوبی: ۶۲۰/۸/۱۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۵۱۳۲۰

انتشارات اسماعیلیان
هم، میدان معلم
میدان روح اله
تلفن: ۶۷۷۴۴۶۶-۲۵

نام کتاب: اقلیم بومی در شعر معاصر هرمزگان

(بررسی جایگاه دریا، نخل و آفتاب در شعر کلاسیک معاصر هرمزگان)

مؤلف: محبوبه اسماعیلی (دبیر هنرستان حضرت ام‌سلمه (س) و دبیرستان پسران دانش میاندشت)

ناشر: انتشارات اسماعیلیان

ویراستار: سهراب سعیدی

طرح جلد: یونس دهقانی

صفحه‌آرایی: پرستو امیری

چاپ اول: ۱۳۹۷

چاپخانه: پینوا / قم

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تظارت: کنشوم امیری

حروفچینی: فاطمه چراغ‌پور

قیمت: ۱۲۰۰ تومان

شابک: ۲-۸۴-۶۳۹۷-۹۶۴-۹۷۸

تقدیم به

مهمان

که همیشه همراه و یاورم بوده است؛ آنکه آفتاب مهرش
در آستانه قلبم، همچنان پابرجاست و هرگز غروب نخواهد کرد.

فرزدم

امید بخش خانم که آسایش آرامش من است.

مقدمه

آب و هوای گرم و شرجی جنوب ایران به همراه صحراهای وسیع و نیمه خشک، درختان خرما، دریا و رودخانه‌ها، انواع ماهی‌ها و پرندگان دریایی و دیگر متعلقات دریا همچون فانوس دریایی و قایق و کشتی، مردمانی خون گرم با چهره‌هایی سوخته و... مورد توجه بیشتر شاعران و نویسندگان جنوبی قرار می‌گیرد. آن‌ها بسیاری از توصیفات و تصاویر هنری خود را از طبیعت جنوب اخذ می‌کنند.

نخل و دریا و آفتاب به یاد قدیمی این دیار -هرمزگان- با مردم آن پیوند ناگسستنی دارند. نگاه شاعران جنوب به این سه مقوله خالی از لطف نیست چه نخل که بیشتر نمود آن در فصل گرماست و چه دریا که سفره خود را پهن می‌کند تا هر کس سهم دلخواهش را بردارد و آفتاب که همیشه بحثش در هرمزگان داغ است.

در جنوب ایران نیز هنر و فرهنگ و ادبیات، یگانه خاصی دارد. در هرمزگان چه در گذشته و چه در حال شاعران فراوانی بودند که کمتر به جامعه ادبی ایران معرفی شده‌اند. در حال حاضر نیز استان هرمزگان مهدی مناسبی برای حضور شاعران جوان است تا در کنار بزرگان ادب معاصر بهره‌ها ببرند و خوشه‌ها گرد آورند این عزیزان با پشتکاری ستودنی و با توجه به فرهنگ گرانسنگ اسلامی و با تکیه بر ویژگی‌های بومی و اقلیمی، آثار ارزشمندی آفریده‌اند که بارها در محافل ادبی و جشنواره‌ها و کنگره‌ها ارائه شده و مورد توجه و تقدیر قرار گرفته‌اند.

اما شاعر جنوب، همسایه نجیب دریا، نخل و غروب آفتاب است. شاعر جنوب، زاده بی انتهای دریا و همزاد موج است جان مایه‌های شعر او را در

ریشه مقاوم و صبور نخل‌های همیشه بهار و در ذره ذره‌های متبلور و بی پروای آفتاب و در خورهای چشم دوخته به لحظات سرشار شدن از جاری حیات بخش دریا می‌توان یافت.

بحث شعر و شاعری با مردم این دیار عجین شده چه هنگام برداشت محصول نخل که اشعار بی‌ترنم می‌شود چه هنگام صید در دریا که جاشوان اشعاری را با هم دیگر می‌خوانند. جدا از این، در گذشته شاعرانی بوده‌اند که این اشعار را سروده تا مردم عادی آنها را بخوانند. بنابراین آن چه در این پژوهش بدان پرداخت می‌شود بررسی و تحلیل اشعار شاعران حرفه‌ای و هم اشعار عامیانه در هرمزگان است که در سه فصل می‌آید: در فصل نخست به بررسی دریا در شعر کلاسیک معاصر هرمزگان پرداخته می‌شود، فصل دوم نخل در شعر معاصر هرمزگان بررسی می‌شود و فصل سوم آفتاب و عناصر بومی را در بر می‌گیرد.

محبوبه اسماعیلی - پاییز ۹۶ میناب

۱۰	فصل اول
۱۰	دریا در شعر شاعران هرمزگان
۱۱	دریا
۱۲	نگاه شاعران هرمزگان به دریای عمان و خلیج فارس
۱۳	ویژگی شعر دریا
۱۴	دریا، جنوب و بیعت ساحلی
۱۷	دریا، فصلک عذرا
۱۸	آوای کار در دریا
۱۹	درون‌مایه آوای در دریا
۱۹	دریا در دو پیشی‌های سیمانه هرمزگان
۲۰	نمونه‌هایی از اشعار عامیانه
۲۱	دریا در شعر رسمی هرمزگان
۲۱	شعر هرمزگان و نقش استاد محمدعلی بهمنی در رشد شعری هرمزگان
۲۸	دریا در شعر کلاسیک هرمزگان
۲۹	دریا در شعر محمد علی بهمنی
۳۹	ناصر رزمجو
۴۰	مسلم محبی
۴۶	عبدالحسین انصاری
۴۹	امینه دریاتورد
۵۱	هاجر مهدی حسینی
۵۳	سپیده مختاری
۵۶	لیلا عبادیان
۵۷	محبوبه اسماعیلی
۶۱	بلیس بهزادی

۶۲..... پروانه بیابانی

۶۲..... سولماز میرزی

۶۴..... زهرا اسپید

۷۱..... قاسم حیدری

۷۲..... مهدی میرزایی

۷۴..... وحید زداد

۷۶..... سحر ضمیری

۷۷..... اردشیر سرفی

۸۱..... عبدالله سین انصاری نسب

۸۲..... آسیه حبیبی

۹۶..... فصل دوم

۹۶..... نخل در شعر شاعران کلاسیک معاصر هرمزگان

۹۶..... نخل

۹۸..... نقش نخل در فرهنگ عاشورایی استان هرمزگان

۱۰۵..... سیمای نخل در قرآن کریم

۱۱۱..... روایت‌های بزرگان دین در خصوص نخل

۱۱۳..... نخل در فرهنگ عامیانه

۱۱۵..... نخلستان در شعر شاعران هرمزگان

۱۱۶..... نخل در شعر هرمزگان

۱۱۶..... حواد ضمیری

۱۱۷..... سارا عباسی

۱۱۸..... پروانه بیابانی

۱۲۰..... شجیه شجاع کریمی

۱۲۰..... محمد اسماعیلی

۱۲۲..... یعقوب یزدان‌پناه

زهر اسپید	۱۳۳
عناصر مشترک غزل بندر عباس	۱۳۴
برخی مختصات غزل بندر عباس	۱۳۴
آوردن قیافه‌های تازه و ابتکاری	۱۳۴
کلی گویی و تکرار مضامین گذشتگان	۱۳۴
استفاده از ردیف‌های طولانی	۱۳۴
استفاده از واژه‌های بومی و عناصر طبیعی و اقلیمی	۱۳۴
احساسات عاشقانه	۱۳۴
نزدیک شدن به زبان زنده امروز و ورود کلمات امروزی	۱۳۵
ترسیم فضاهای ذهنی و اندیشه‌ها	۱۳۵
اشاره به داستان‌های روایتی	۱۳۶
استفاده از نمادهای مذهبی و بیان احساسات دینی، به ویژه عاشورا و انتظار	۱۳۷
نوستالژی	۱۳۷
استفاده از طنز	۱۳۸
پرداختن به موضوع دفاع مقدس	۱۳۹
فصل سوم	۱۴۲
آفتاب و عناصر بومی	۱۴۲
گرما، آفتاب و سایر عناصر بومی جنوب	۱۴۳
امینه دریانورد	۱۴۵
عبدالحسین انصاری	۱۴۶
سارا عباسی	۱۴۶
زهر اسپید	۱۴۸
ناصر رزمجو	۱۵۰
منابع و مآخذ	۱۵۹
مجلات و فصلنامه‌ها	۱۶۲
پایان نامه‌ها	۱۶۲